
ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0229

**Изпълнение на националните стратегии за интегриране на ромите:
борба с отрицателните нагласи към хората с ромски произход в
Европа**

**Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно
изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите: борба с
отрицателните нагласи към хората с ромски произход в Европа (2020/2011(INI))**

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Европейската социална харта, Рамковата конвенция за защитата на националните малцинства, както и докладите и препоръките на комисаря на Съвета на Европа за правата на човека, Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността и други механизми на Съвета на Европа,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и договорите на ООН в областта на правата на човека, в т.ч. Международния пакт за граждански и политически свободи, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и Конвенцията за правата на детето,
- като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход¹,
- като взе предвид Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите²,

---

¹ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

² ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право¹,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността²,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 април 2011 г., озаглавено „Рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.“ (COM(2011)0173), и последващите доклади за изпълнението и оценката,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 9 декември 2013 г. относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки³ и заключенията на Съвета от 8 декември 2016 г. относно ускоряването на процеса на интегриране на ромите и от 13 октомври 2016 г. относно специален доклад № 14/2016 на Европейската сметна палата,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 2011 г. относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите и резолюцията от 2013 г. относно аспектите, свързани с равенството между половете, на европейската рамка за националните стратегии за интеграция на ромите,
- като взе предвид резолюцията си от 15 април 2015 г. по повод Международния ден на ромите – антиромски настроения в Европа и признаване от страна на ЕС на възпоменателния ден на геноцида над ромите по време на Втората световна война⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2017 г., озаглавена „Аспекти, свързани с основните права, в контекста на интеграцията на ромите в ЕС: борба срещу антиромските настроения“⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно състоянието на основните права в Европейския съюз през 2017 г.⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2019 г. относно необходимостта от подобрена стратегическа рамка на ЕС за националните стратегии за приобщаване на ромите за периода след 2020 г. и за засилване на борбата срещу антиромските настроения⁷,

---

¹ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

² ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13.

³ ОВ С 378, 24.12.2013 г., стр. 1.

⁴ ОВ С 328, 6.9.2016 г., стр. 4.

⁵ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 171.

⁶ Приети текстове, P8_TA(2019)0032.

⁷ Приети текстове, P8_TA(2019)0075.

- като взе предвид своята резолюция от 7 февруари 2018 г. относно „Борба срещу дискриминацията спрямо граждани на ЕС, принадлежащи към малцинства, в държавите – членки на ЕС“¹,
- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2018 г. относно изоставащите региони в ЕС²,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2018 г. относно нарастването на неофашисткото насилие в Европа³,
- като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2018 г. относно минимални стандарти за малцинствата в ЕС⁴,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 септември 2019 г., озаглавено „Доклад относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите“ (COM(2019)0406)⁵,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 декември 2018 г., озаглавено „Доклад относно оценката на Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.“ (COM(2018)0785)⁶,
- като взе предвид процедурите за установяване на неизпълнение на задължения, озаглавени „Несъответствие с Директива 2000/43/ЕО за равно третиране без разлика на расата – дискриминация на ромските деца в образованието“ (неизпълнение номера 20142174, 20152025 и 20152206),
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет относно „Положението на жените от ромски произход“ (SOC/585-EESC-2018),
- като взе предвид Декларацията от Познан на партньорите от Западните Балкани относно интеграцията на ромите в рамките на процеса на разширяване на ЕС,
- като взе предвид второто проучване на Агенцията на Европейския съюз в областта на основните права на малцинствата и дискриминацията в рамките на Европейския съюз (EU-MIDIS II),
- като взе предвид общата политическа препоръка № 13 на Европейската комисия за борба срещу расизма и нетолерантността,
- като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие,

---

¹ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 21.

² ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 24.

³ Приети текстове, P8_TA(2018)0428.

⁴ Приети текстове, P8_TA(2018)0447.

⁵ [Доклад относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите – 2019 г.](#)

⁶ [Европейска комисия, Средносрочна оценка на Рамката на ЕС за НСИР.](#)

- като взе предвид картата на бедността на Световната банка от 2016 г., в която ясно се посочват най-изостаналите региони в Европа,
  - като взе предвид съответните доклади и препоръки на научноизследователските институции и ромските и проромски организации на гражданското общество, включително ромски НПО на местно равнище,
  - като взе предвид европейските граждански инициативи, озаглавени „Minority SavePack“ и „Политиката на сближаване в полза на равенството между регионите и на устойчивостта на регионалните култури“,
  - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
  - като взе предвид становищата на комисията по заетост и социални въпроси, комисията по култура и образование и комисията по правата на жените и равенството между половете,
  - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0147/2020),
- A. като има предвид, че ромското население представлява най-голямото етническо малцинство в Европа,
- Б. като има предвид, че в текущата Рамка беше подчертано многообразието в обхвата на широкия термин „роми“; като има предвид, че тя не успя да отчете многообразието в рамките на ромското население; като има предвид, че терминът „роми“ или двойният термин „синти & роми“ са използвани във време, когато лицата, отговорни за вземането на решения, са вземали решения относно политиките по отношение на ромите без реално участие на ромските общности, и следователно тези общности се чувстват отчуждени от него, и като има предвид, че това определение, използвано в политиките и дискусиите на ЕС, не отразява разнородността на ромската общност и следователно често е критикувано от тях;
- В. като има предвид, че многообразието сред ромското население следва да бъде много по-добре отразено в законодателното предложение за равенство, приобщаване и участие на ромското население в периода след 2020 г.; като има предвид, че терминът „ромско население“ обхваща хора с произход на роми, кале, мануши, ловара, рисенде, бояши, домаре, калдарас, романишали и синти; като има предвид, че новото определение, ромско население, по-добре включва дори заклеймените като цигани, без да имат съответен етнически произход, като например егюпците, ашкалите или пътуващите общности;
- Г. като има предвид, че значителна част от ромското население в Европа живее при изключително несигурни условия както в селски, така и в градски райони, както и при много лоши социално-икономически условия¹; като има предвид, че по-

¹ [Агенция на ЕС за основните права, Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията \(роми\) – Избрани констатации, 2016 г.](#)

голямата част от ромското население са лишени от своите основни права на човека във всички сфери на живота;

- Д. като има предвид, че според EU MIDIS II 61 % от гражданите на ЕС считат, че дискриминацията срещу ромското население е широко разпространена в страната им; като има предвид, че продължават да съществува дълбоко вкоренен, устойчив и структурен и често институционален и административен антициганизъм на всички равнища на европейското общество и той се проявява ежедневно като основна пречка пред постигането на пълния потенциал на ромското население като граждани на ЕС, ползващи се в пълна степен с основни права, социално приобщаване и равенство във всички сфери на живота, включително жилищно настаняване, образование, здравеопазване и заетост;
- Е. като има предвид, че ромското население продължава да страда от повишено равнище на словото на омразата; по-специално публично, в социалните медии и от публични личности, политици и длъжностни лица; като има предвид, че то също така е подложено на полицейско насилие, включително колективно наказване, профилиране на расова основа, жилищна и училищна сегрегация; като има предвид, че са необходими конкретни мерки за борба с това явление; като има предвид, че нарушеното функциониране на върховенството на закона в областта на наказателното правосъдие води до недостатъчно равнище на защита и достъп до правосъдие на жертвите на полицейско насилие, като жертвите биват често преследвани от държавните органи;
- Ж. като има предвид, че борбата с антициганизма чрез действащото законодателство против дискриминация не е достатъчна; като има предвид, че държавите-членки на ЕС следва да демонстрират решимост за прекъсване на порочния кръг на антициганизма, по-специално в отношенията на ромското население с местните, регионалните и националните административни органи, за да се гарантира равенството и недискриминацията на техните ромски граждани, както и да се гарантира пълноценното упражняване на техните основни права на човека;
- З. като има предвид, че расизмът срещу ромското население е довел до насилие и убийства като има предвид, че броят на подбудените от омраза тормоз и престъпления срещу ромското население продължава да е значително висок и че повечето инциденти, подбудени от омраза, не се докладват;
- И. като има предвид, че според EU MIDIS II през 2016 г. 80 % от ромското население в девет държави-членки на ЕС с най-голямо ромско население живеят под прага на бедността в страната; като има предвид, че бедността е както резултат, така и фактор за антициганизма, изключването в образованието, заетостта, здравеопазването и жилищното настаняване; като има предвид, че основна цел на стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ е 20 млн. души, включително ромско население, да бъдат извадени от ситуацията на бедност; като има предвид, че броят на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, е намалял с 3,1 милиона между 2008 г. и 2017 г., но ЕС далеч не е постигнал целта си по стратегията „Европа 2020“ за намаляване на този брой с 20 милиона до 2020 г.;
- Й. като има предвид, че всеки трети човек от ромски произход живее без течаща вода, а 10 % – без електричество; като има предвид, че едва малко повече от

половината от ромското население имат домашна тоалетна с казанче или душ, а 78 % от него живеят в пренаселени жилища; като има предвид, че голям брой хора от ромското население все още живеят в неформални, нехигиенични и нередовни поселища в мизерни условия; като има предвид, че много от тях не притежават документи за самоличност и медицинска застраховка¹;

- К. като има предвид, че 43 % от ромското население са подложени на дискриминация, когато се опитват да закупят или наемат жилища, и не са достатъчно осведомени за своите права по отношение на равенството; като има предвид, че уреждането на правата на собственост, когато това е възможно, по-специално в неформални селища, следва да бъде засилено; като има предвид, че премахването на неформални селища (изселване) следва да бъде придружено от адекватни съпътстващи мерки, включително предлагане на алтернативно жилищно настаняване; като има предвид, че не са предприети никакви правни или политически мерки срещу държавите членки, за да се прекрати сегрегацията по отношение на жилищното настаняване, принудителното извеждане от жилищата и да се осигури достъп до качествени жилища; като има предвид, че ограниченият достъп до жилищно настаняване и комунални услуги, като чиста вода и канализация, има отрицателно въздействие върху резултатите в областта на образованието, заетостта и здравето и се отразява неблагоприятно на социалното приобщаване като цяло;
- Л. като има предвид, че очакваната продължителност на живота и здравният статус на ромското население продължават да са значително по-ниски, отколкото за останалите граждани във всички европейски държави; като има предвид, че очакваната продължителност на живота в момента на раждане в ЕС е 76 години за мъжете и 82 за жените, а за ромското население тези прогнози са с 10 години по-ниски; като има предвид, че детската смъртност в ЕС е 4,3 на хиляда живородени деца и че има доказателства, че процентът е много по-висок сред ромските общности;
- М. като има предвид, че голяма част от ромското население са в извънредно голяма степен неграмотни и напускат преждевременно училище; като има предвид, че едва половината от ромските деца получават предучилищна подготовка или посещават детска градина и много малка част от тях продължават училище след завършване на задължителното образование; като има предвид, че 50 % от ромското население на възраст между шест и 24 години не са част от процес на образование.“ като има предвид, че само 21 % от ромските жени и 25 % от ромските мъже на възраст между 16 и 24 години са завършили средно образование (ISCED3) или висше образование; като има предвид, че през 2019 г. 68 % от ромските деца са напуснали преждевременно училище въпреки целта от 10 % от предишната рамка за ромите и стратегията „ЕС 2020“; като има предвид, че само 18 % от ромските деца са преминали към по-висока степен на образование, а процентът на отсъствията и преждевременното напускане на училище сред учениците с ромски произход е бил значително по-висок, отколкото при други категории ученици; като има предвид, че дискриминационната погрешна диагноза на много ромски деца като деца със специални образователни

---

¹ Агенция на ЕС за основните права, Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията (роми) – Избрани констатации, 2016 г.

потребности води до несъразмерно голям брой ромски деца, посещаващи училища за деца с увреждания, като те биват отделяни от основната училищна система и често получават по-нискокачествено образование; като има предвид, че пряката и непряката сегрегация на ромските деца е явление, което все още е факт в държавите членки;

- Н. като има предвид, че ромското население се сблъсква с дискриминация в инициативи за заетост като Европейската гаранция за младежта, и като има предвид, че публичните служби по заетостта често нямат капацитет, за да достигнат до това население, или прилагат практики на непряка дискриминация; като има предвид, че през 2015 г. нивата от 43 % на платена заетост за ромското население на възраст между 20 и 64 години са много под средните за ЕС от 70 %, като има предвид, че положението на младите хора е значително по-лошо, като 63 % от ромите на възраст между 16 и 24 години не са заети с работа, учене или обучение спрямо средните за ЕС 12 %, като има предвид, че резултатите показват значителни основаващи се на пола различия, като 72 % от младите жени от ромски произход не са заети с работа, учене или обучение, спрямо 55 % от ромските младежи; като има предвид, че 43 % от ромските мъже и 22 % от ромските жени имат някаква форма на платена заетост; като има предвид, че приемането на Европейския стълб на социалните права изведе на преден план основното право на всеки да работи, както и укрепването на социалните права, което доведе до положително въздействие върху живота на хората, принадлежащи към маргинализирани групи като ромското население; като има предвид, че голяма част от ромското население, които живеят на границите на извънредна бедност, са принудени от това положение да приемат работа със заплата далеч под минималната, други са принудени да оцеляват от неформални дейности като събиране на метален скрап или пластмасови бутилки, което силно увеличава вероятността за експлоатация на тези хора;
- О. като има предвид, че в доклади на експерти и в доклада на Европейската комисия относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите – 2019 г. се признава, че факторите за успех обхващат междусекторни, многосекторни и интегрирани подходи за справяне с дискриминацията и многоизмерното изключване и че ромските жени, ромските ЛГБТ, ромското население с увреждания са изправени пред комбинирана дискриминация; като има предвид, че в докладите сред приоритетите се посочва необходимостта от подпомагане на достъпа на ромското население до правосъдие с акцент върху жертвите на комбинирана дискриминация и от укрепване на капацитета на органите по въпросите на равенството, за да се справят с дискриминацията срещу ромското население;
- П. като има предвид, че особено засегнати по отношение на спазването на правата на жените са ромските жени, които често са подложени на изострени форми на словесен, физически, психологически, расов тормоз и етническа сегрегация в заведенията за полагане на грижи за майчиното здраве; като има предвид, че ромските жени се настаняват в отделни помещения с отделена баня и съоръжения за хранене; като има предвид, че в някои държави членки ромски жени са били подлагани на системни практики на принудителна и насилствена стерилизация и не са имали възможност да получат подходящо обезщетение, включително обезщетение за вреди, произтичащи от нарушенията на техните права на човека;

- Р. като има предвид, че екологичните несправедливости обикновено са свързани с рискове за здравето и отрицателни последици за ромското население, и като има предвид, че то е засегнато непропорционално от екологичните последици, има ограничен достъп до екологични ресурси и услуги и бива дискриминирано по отношение на правото си на информация, участие във вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда;
- С. като има предвид, че създаването на първата европейска рамка за национални стратегии за интегриране на ромите включи необходимостта от подобряване на положението на ромското население в европейската политическа програма, създаде жизненоважни институционални структури и мрежи и оказва натиск върху държавите членки да разработят национални стратегии за преодоляване на своите недостатъци; като има предвид, че е от съществено значение, основавайки се на резултатите от оценката на текущата рамка на ЕС, националните стратегии за интегриране на ромското население, водени от предложение за периода след 2020 г., да бъдат продължени и подобрени, като се поиска засилено съответствие от страна на държавите членки, насърчава се използването на по-обвързващи цели за повишаване на ангажираността и отчетността; като има предвид, че по-доброто прилагане на националните стратегии изисква тези стратегии да бъдат интегрирани в националните, регионалните и местните секторни политики, както и по-ефективно използване на финансирането от ЕС, особено за дългосрочни проекти за интеграция;
- Т. като има предвид, че е необходимо законодателно предложение за равенство, приобщаване, участие на ромското население и борба с антициганизма, което следва да бъде разработено въз основа на по-реалистични количествени и качествени дезагрегирани данни, събрани с подкрепата на ромски организации на гражданското общество, включително тези от местно равнище;
- У. като има предвид, че ромската култура е част от европейската култура и европейските ценности и ромското население е допринесло за културното богатство, разнообразието икономиката и общата история на ЕС; като има предвид, че опазването и укрепването на културното наследство, свързано с националните малцинства в държавите членки, имат решаваща роля в социалното сближаване;
- Ф. като има предвид, че държавите членки са отговорни за разработването и ефективното прилагане на националните стратегии за интегриране на ромското население в съответствие с принципа на субсидиарност; като има предвид, че следва да се осигури подходящо финансиране за прилагането на националните стратегии за приобщаване на хората с ромски произход в периода след 2020 г. от местните, регионалните и националните бюджети на държавите членки и то да бъде допълнено от финансиране от ЕС; като има предвид, че трябва да бъдат разработени механизми за ефикасен и засилен мониторинг, надзор и санкциониране; като има предвид, че ЕС и държавите членки трябва да гарантират, че средствата се разпределят за цели и проекти, които имат най-голямо потенциално дългосрочно въздействие върху положението на ромското население, разходвани са правилно и с тях не се злоупотребява;
- Х. като има предвид, че приблизително половината от ромското население живеят извън Европейския съюз; като има предвид, че тяхното положение продължава да

е особено проблематично в държави кандидатки, потенциални кандидатки и съседни на Съюза държави; като има предвид, че Европейският съюз може да окаже силно въздействие върху тяхното положение чрез преговорите за присъединяване, както и чрез предоставянето на финансова помощ;

- Ц. като има предвид, че следва да се гарантира по-добре равнопоставеното участие и оправомощаването на ромското население в определянето на политиките от всички равнища: местните, регионалните, националните и европейските заинтересовани страни (НПО, активисти, експерти, членове на общността и др.) следва да бъдат включени в значителна степен в разработването, прилагането и мониторинга на публичните политики по отношение на хората с ромски произход, в контекста след 2020 г.;
- Ч. като има предвид, че по-голямата част от общностите на ромското население в неравностойно положение биват често изоставяни и изключени от ползите на националните програми за приобщаване поради ограниченията в методологиите за идентифициране, използвани за установяване на най-нуждаещите се общности; като има предвид, че при разработването на намеса по програмата анализите следва да са насочени точно към географския район и броя на семействата, лицата, които са изправени пред социално-икономическо изключване;
- Ш. като има предвид, че целите за приобщаване на ромското население следва да бъдат приведени в съответствие с хоризонталните цели на Европейския съюз, и по-специално с Плана за възстановяване, новата многогодишна финансова рамка за периода 2021–2027 г., Европейския зелен пакт, Европейския стълб на социалните права, европейския семестър, целите за устойчиво развитие на ООН за 2030 г., новата обща селскостопанска политика, Фонда за справедлив преход, Новата европейска програма за умения, европейската стратегия в областта на цифровите технологии, Стратегията за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа; като има предвид, че политическата подкрепа е ключов момент за приобщаването на ромското население; като има предвид, че е необходимо важно мобилизиране на ключови заинтересовани страни на всички равнища, включително Съвета, за да се гарантират политически ангажимент и отчетност на държавите членки;
- Щ. като има предвид, че антициганизмът съществува от векове в нашите общества и приема най-жестоката си форма по време на Холокоста, когато са убити около 500 000 души от ромското население; като има предвид, че антициганизмът е приел формата на почти 500 годишно робство за ромското население на територията на настояща Румъния; като има предвид, че поради векове дискриминация и социално изключване ромското население не е можело ефективно и в значителна степен да се възползва от непрекъснатото социално-икономическо развитие на нашите общества; като има предвид, че то е било изоставено и впоследствие различията между ромското население и останалата част от населението са се увеличили;
- Ю. като има предвид, че в контекста на свързаната с COVID-19 криза положението на маргинализираните общности на ромското население в пренаселени райони и селища се влоши, че расизмът, дискриминацията, изолацията, полицейското насилие над ромското население и антиромските настроения по отношение на ромското население като разпространител на вируса се обостриха, и че тъй като

има ограничен достъп до адекватни здравни грижи, питейна вода, канализация и храна, ромското население е изложено на по-голям риск от заразяване с COVID-19; като има предвид, че следователно свързаната с COVID-19 криза изтъкна, повече от ясно, неотложната необходимост ЕС и неговите държави членки да разгледат въпроса за приобщаването на ромското население; като има предвид, че държавите членки следва да предоставят спешна подкрепа и медицински грижи, за да се ограничи разпространението на вируса, като има предвид, че икономическите и социалните последици от свързаната с COVID-19 криза заплашват да засегнат ромското население най-сериозно и да задълбочат съществуващите неравенства във всички приоритетни области на приобщаването на ромското население;

Законодателно предложение на ЕС за равенство, приобщаване на ромското население и борба с антициганизма; стратегическо предложение, приоритети и подходящо финансиране на ЕС в периода след 2020 г.

1. отбелязва, че ромското население е подложено на траен антициганизъм – специфична форма на расизъм – което води до най-високи равнища на бедност и социално изключване; отбелязва със съжаление, че въпреки продължаващото социално-икономическо развитие в ЕС и усилията за гарантиране на приобщаването на ромското население както на равнището на ЕС, така и на национално равнище, общото положение на ромското население в ЕС не се е подобрило; често поради траен антициганизъм и липсата на политическа воля; поради това призовава Комисията да даде пример и да въведе „политика за интегриране на ромското население“, за да включи гледната точка на ромското население на всички етапи и равнища на основните политики, програми и проекти, но без да се изключва целенасоченият подход, и да предотврати дискриминацията в рамките на политиката на ЕС като цяло и да улесни предприемането на утвърдителни действия и активни контакти с хора от ромски произход; призовава държавите членки също да следват този път и да създават политики, които помагат за активното приобщаване на ромското население в нашите общества;
2. призовава Комисията да представи законодателно предложение за равенството, приобщаването, участието на ромското население и борба с антициганизма въз основа на обстойна оценка на въздействието и на системни консултации с ромското население, (про-) ромски експерти и НПО на национално, регионално и особено на местно равнище, както и с други заинтересовани страни като Съвета на Европа и Агенцията на Европейския съюз за основните права; счита, че това предложение би могло да се основава на член 19, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз като подходящо действие за борба с дискриминацията, основана на етническия произход на ромското население; счита, че използваната преди това препоръка на Съвета не е достатъчна като форма на акт, тъй като не е правно обвързваща и не успя да окаже значително положително въздействие върху ромското население; призовава Комисията да вземе предвид вътрешната разнородност на общността в приоритетните области на предложението за периода след 2020 г., като гарантира, че никой не е изоставен, и силно насърчава използването на обозначението „ромско население“, когато се говори за ромски групи в политиките и дискусиите на ЕС за периода след 2020 г.; отбелязва, че равнопоставеното участие във всички области на обществения живот, политическото участие и езикът, изкуствата, културата и

историята на ромското население следва да бъдат изрично посочени в предложението на ЕС за периода след 2020 г. за ромското население, като допълнителни мерки към четирите основни приоритетни области на образованието, заетостта, жилищното настаняване и здравеопазването;

3. счита, че предложението следва да дава приоритет на постигането на значително положително въздействие; то следва да съчетава социално-икономическите аспекти с основан на правата подход, като включва план за премахване на неравенства по отношение на жилищното настаняване, здравеопазването, заетостта и образованието; то следва да включва конкретни, сравними, постижими, обвързващи и обвързани със срокове цели за защита и подобряване на приобщаването на ромското население, включително на хората от групи, изправени пред множество форми на дискриминация, като например младежи, жени и момичета, ЛГБТИ лица и хора с увреждания, за насърчаване на приобщаващото образование, развитието в ранна детска възраст и за борба с дискриминацията и сегрегацията; то следва да дава приоритет на подход на справедливост предвид колективния и структурния характер на дискриминацията срещу ромското население; подчертава, че предложението на Европейската комисия за периода след 2020 г. следва да се съсредоточи върху борбата с бедността и антициганизма, подобряването на условията на живот и здравеопазване и съчетаването на целенасочен и интегриран подход;
4. отбелязва, че за да може бъдещият процес на приобщаване на ромското население в ЕС да бъде успешен и надежден, е необходима фундаментална промяна в подхода, като се премине от покровителствен към непокровителствен подход, когато се разработват политики по отношение на ромското население; подчертава, че националните усилия към приобщаване на ромското население следва да се ускорят във всички държави – членки на ЕС; подчертава при все това, че акцентът следва да се постави върху държавите с голямо ромско население, в които неефективен процес на приобщаване на ромското население създава макроикономически предизвикателства, задълбочава регионалните различия и по този начин затруднява социалното сближаване в ЕС; подчертава, че подкрепата от ЕС за тези страни следва да съответства на предизвикателствата и че по-голямо внимание следва да се посвети на ефективността на политиките и мерките в тези страни, счита, че предложението за периода след 2020 г. следва да включва и външен компонент относно държави кандидатки и потенциални кандидатки за присъединяване, както и съседни на Съюза държави, чрез които ЕС би могъл да ги подпомогне в разработването на всеобхватни дългосрочни стратегии за приобщаване на ромското население и да предложи финансова подкрепа в области като образование, здравеопазване, жилищно настаняване и заетост;
5. призовава Комисията да засили връзката между основните финансови и политически инструменти на ЕС и целите, свързани със социално-икономическото развитие и приобщаването на ромското население, определени в правно обвързващото предложение на Комисията; призовава Комисията да мобилизира финансиране за равенство, приобщаване и участие на ромското население в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021–2027 г. и плана на ЕС за възстановяване; в това отношение настоява, че субекти, които участват в дискриминационни практики срещу ромско население, или вземат решения или изпълняват мерки в този смисъл, не следва да се допускат за финансиране от бюджета на Съюза; призовава Комисията, държавите членки и

обхванатите от процеса на разширяване държави да приспособят съществуващите основни финансови механизми и да ги направят по-гъвкави за смесено използване на средствата в ромските общности, като дадат възможност за достъп до информация, информационни дейности, изграждане на капацитет, предоставяне на техническа помощ и гаранции по време на процеса на кандидатстване; счита, че средствата често се разходват най-ефективно на местно равнище от местните правителства и НПО, и затова призовава Комисията да увеличи средствата, разпределяни пряко на тях, и да ангажира местни ромски представители в изпълнението; счита, че за да се подкрепят ромски и проромски организации на гражданското общество, следва да се вземат предвид и по-гъвкави изисквания за съфинансиране, тъй като много НПО, особено на местно равнище, не могат да си позволят собствен финансов принос, което представлява пречка за достъпа на местните НПО до средства от ЕС; призовава Комисията да отговори ефективно на загрижеността относно все по-свиващото се пространство за независимо гражданско общество в някои държави членки; изразява загриженост, че избухването на епидемията от коронавирус може да доведе до съкращения във връзка с програмите за права и ценности за МФР за периода 2021 – 2027 г., което ще окаже отрицателно въздействие върху организациите на гражданското общество, които се застъпват за ромските общности, и по този начин ще засегне достигането до ромските общности; призовава Комисията и държавите членки да предприемат ефективни действия по отношение на този риск;

6. призовава държавите членки да допълват финансовата подкрепа от ЕС за подобряване на положението на ромското население; призовава държавите членки да посочат какво равнище на финансиране ще бъде необходимо за изпълнение на предложените мерки за приобщаване на ромското население и да заявят размера на наличните средства за такива мерки от националните бюджети и от бюджета на ЕС;
7. призовава държавите членки да включат в своите структури за регионално и местно развитие методологии за по-добро идентифициране на маргинализираните ромски общности и засилени механизми за финансиране, които позволяват целенасочени инвестиции в тези общности и по-доброто приобщаване на ромските общности в изпълнението на фондовете, за да се гарантира, че разпределените средства достигат ромското население и са правилно изразходвани, а не обект на злоупотреби;

Събиране на дезагрегирани данни

8. изтъква необходимостта от систематично събиране на надеждни, разбити съобразно етнически произход и пол данни, за предоставяне на информация за анализ на потребностите и контекста, подпомагане на определянето на цели и показатели на въздействието, за да се гарантира най-добрият резултат по отношение на съчетаването на нуждите с планирането и бюджетирането както на национално равнище, така и на равнището на ЕС; изтъква значението на методите на съпоставителна оценка на въздействието, за да се намали несъответствието между рамки на политиката и изпълнението по места; припомня, че съществено ограничение за някои интервенции е разликата между амбицията и капацитета на наличната структура за постигане на резултати, поради липсата на основано на данни планиране, недостатъчно бюджетиране и появата на нови непредвидени нужди;

9. припомня, че през 2016 г. ЕСП установи, че мониторингът и оценката на напредъка по НСИР представляват значително предизвикателство за всички посетени държави членки; призовава Комисията да изгради иновативни, ориентирани към въздействието и основани на фактите подходи като пряк принос за следващото поколение програми;
10. призовава Комисията да работи съвместно с държавите членки относно обща методология за събиране и публикуване на данни относно равенството, разбити по етнически произход, както е определено от Директивата на ЕС за равенството между расите, която да е доброволна, анонимна и да гарантира защитата на личните данни, самоидентифицирането и консултациите със съответните общности, с цел получаване на надеждни, съпоставими данни в съответствие със съответните национални правни рамки и законодателството на ЕС за защита на данните в подкрепа на основани на факти политики, подобряване на ефективността на предприетите стратегии и мерки и установяване на структурните проблеми;
11. призовава държавите членки да използват всички налични данни за установяване на показатели и насоки за разработването на политическите програми; подчертава, че е жизненоважно да се разработи по-точен профил на ромското население и неговите потребности, включително в държавите кандидатки; подчертава, че насоките на Агенцията за основните права ще бъдат от ключово значение в това отношение;

Равнопоставено участие на ромското население в процесите на вземане на решения, национални стратегии за приобщаване

12. призовава Комисията да създаде приобщаващ механизъм, за да гарантира равнопоставеното участие на ромски и проромски организации на гражданското общество, експерти и членове на общността от всички равнища, с преминаване от покровителствен към непокровителствен подход, включително на тези, които развиват дейност на местно и регионално равнище, като отчита принципа на равенство между половете както в политическия дебат, така и при вземането на решения; призовава държавите членки да подобрят образованието и избирателната активност на гласоподавателите от ромски произход;
13. призовава Комисията да разработи работна група по въпросите на ромското население на равнището на ЕС за улесняване на приобщаването му в различни области на политиката и за овластяване на ромското население, като подкрепя изграждането на капацитет на всички участници в управлението и изпълнението на политиките на ЕС и на националните политики за ромското население по съществен, достоен, безпристрастен, приобщаващ и прозрачен начин; призовава държавите членки да направят същото, когато създават своите национални стратегии за приобщаване на ромското население за периода след 2020 г.; подчертава, че местните и регионалните заинтересовани страни, включително НПО, активисти, местни и регионални експерти, членове на общността, засегнати от антициганизма лица, трябва да участват в разработването, изпълнението и мониторинга на националните стратегии за приобщаване и на други публични политики, насочени към ромското население, като ромското участие бъде определено за обвързващ общ стандарт за качество на бъдещата рамка и националните стратегии за приобщаване;

14. призовава държавите членки да разработят национални стратегии за приобщаване на ромското население, придружени от всеобхватна рамка за съвместна оценка и от подходящ предварително определен бюджет, включен в националните, регионалните и местните бюджети, подлежащ на периодичен преглед и оценка и отразяващ мащаба на потребностите от социално приобщаване на ромското население; подчертава, че когато се разработват местни, регионални и национални бюджети, приобщаването на ромското население трябва да бъде сред приоритетите; призовава държавите членки да включат борбата срещу антициганизма в хоризонтален подход в своите национални стратегии за приобщаване във всички сфери на обществения живот; призовава Комисията да включи в специфичните за всяка държава препоръки оценка на напредъка в постигането на целите от националните стратегии за приобщаване;

Антициганизъм и междусекторна дискриминация

15. отново потвърждава своята позиция и препоръки, отправени в резолюцията от 25 октомври 2017 г. относно аспектите, свързани с основните права, в контекста на интеграцията на ромите в ЕС: борба срещу антиромските настроения; тъй като до момента са предприети ограничени действия, призовава Комисията да включи тези препоръки в своето предложение за равенството, приобщаващото участие на ромското население и борбата с антициганизма за периода след 2020 г., особено препоръките, свързани с антициганизма и истината и помирението, тъй като те са крайъгълният камък за изграждане на силно и приобщаващо общество; решително отхвърля политическите послания и популизма за изграждане на държавна политика за подбуждане към антициганизъм, превръщане на ромското население в изкупителна жертва и насърчаване на дискриминацията или сегрегацията както пряко, така и косвено; счита, че подобни политически действия са в разрез не само с националните конституции, но и с основните права и ценности, заложи в Договорите на ЕС; ето защо призовава Комисията да предприеме незабавни действия, като започне производства за установяване на неизпълнение на задължения, когато е налице риск от нарушаване на правото на ЕС;
16. призовава държавите членки официално да признаят антициганизма за конкретна форма на расизъм срещу ромското население;
17. призовава Комисията и държавите членки да се борят с антициганизма във всички ключови области на предложението за периода след 2020 г. относно ромското население и настоява за ефективни европейски и национални законодателни и политически мерки за справяне с това явление както в държавите членки, така и в държавите, обхванати от процеса на разширяване; счита, че борбата срещу антициганизма е хоризонтален въпрос и че тя следва да бъде взета предвид във всички области на политиката на Съюза, включително новите технологии; призовава държавите членки да гарантират, че новите технологии, разработвани и използвани от правоприлагащите органи, не създават риск от дискриминация на расовите и етническите малцинства; призовава Комисията допълнително да включи работата на националните органи по въпросите на равенството в разработването и изпълнението на бъдещата рамка на политиките; освен това призовава Комисията да развие по-силни полезни взаимодействия между националните органи по въпросите на равенството и националните звена за контакт по въпросите на ромското население (НЗКВР) с цел борба срещу

антициганизма; призовава държавите членки да гарантират ефективната независимост, мандата и необходимите ресурси на органите по въпросите на равенството, за да им се даде възможност да изпълняват своите задачи по насърчаването и защитата на основните права и на ромското население; счита, че органите по въпросите на равенството са подходящите институции за събиране на данни и очертаване на тенденциите по отношение на антициганизма и за предаването им на европейско равнище;

18. призовава държавите членки да осигурят равен достъп до правосъдие и равенство пред закона за ромското население; призовава държавите членки да защитят ромското население от заплахи на крайнодесни групировки, да разследват случаи на злоупотреба от страна на полицията и да гарантират ромско участие в силите за правоприлагане и сигурност;
19. насърчава държавите членки да приемат насоки и да разработят обучения за полицейските сили срещу непропорционално инкриминиране на ромското население, етническо профилиране, прекомерни процедури за „спиране и претърсване“, внезапни полицейски акции в ромските махали, произволно конфискуване и унищожаване на имущество, прекомерно използване на сила при извършване на арести, нападения, заплахи, унижително отношение, физическо насилие, както и отказ на права по време на полицейски разпити и задържане, както и недостатъчни полицейски мерки при престъпления, извършени срещу ромското население, като не се предоставя или се предоставя недостатъчна помощ, защита (например в случаите на трафик и за жертвите на домашно насилие) или разследване на случаи на престъпления, за които е съобщено от ромското население (по-специално престъпления от омраза); призовава съответните държави членки да гарантират пълно разследване на такива случаи от компетентните органи; призовава държавите членки да предвидят подходящи средства за правна защита;
20. приветства изявленията на Съвета на Европа, че словото на омразата в онлайн пространството изисква допълнителен анализ и допълнителни действия с оглед на нормативната уредба и намирането на нови начини за борба срещу такава реторика, като например алтернативни послания и технологии за проверяване на фактите;
21. призовава държавите членки да гарантират ефективното изпълнение и прилагане на практика на Директивата за равенството между расите и да гарантират ефективното прилагане на Рамковото решение относно расизма и ксенофобията с цел борба с продължаващия антициганизъм; отново призовава Съвета да деблокира преговорите относно хоризонталната директива за борба с дискриминацията, тъй като тя е предпоставка за постигането на равенство в ЕС;
22. призовава освен това държавите членки да засилят усилията си за борба с дискриминацията, словото на омразата и престъпленията от омраза в националното и европейското законодателство за борба с дискриминацията, особено по отношение на наблюдението на положението на засегнатите жертви от ромски произход и предоставянето на правна помощ;
23. припомня задължението на държавите членки по силата на Директивата за равенството между расите да посочват специализиран орган за насърчаване на

равното третиране на всички лица без дискриминация, основана на расов или етнически произход;

24. счита, че ЕС и държавите членки следва да предприемат действия по отношение на положението и правата на лицата, при които е налице съчетаване на основания за дискриминация в ЕС, по-специално жените, ЛГБТИ лицата, лицата с увреждания;
25. припомня решаващата роля на медиите за намаляване на антиромските настроения посредством недискриминационно отразяване на малцинствата;

Здраве

26. призовава държавите членки да разработят мерки за подобряване на достъпа до качествена профилактика и здравни грижи на достъпна цена за ромското население, включително грижи в областта на репродуктивното и сексуалното здраве, и по-специално за жените, децата, възрастните хора и хората с увреждания; отново заявява, че ключов елемент в това отношение е подобряването на достъпа до здравни услуги – както физическия достъп, така и премахването на нематериалните пречки на предразсъдъците и расизма;
27. призовава държавите членки да разпределят достатъчно финансиране за подобряване на общото здравословно състояние на ромските общности чрез здравно и сексуално образование, мобилни дейности по здравен скрининг в сегрегирани райони, здравни образователни кампании относно профилактиката и чрез обучение на здравните и социалните работници относно многообразието, което допринася за адаптиране на здравните системи в ЕС към многообразието;
28. решително осъжда етническата сегрегация на ромските жени в здравните заведения за бременност и майчинство; призовава държавите членки незабавно да забранят всички форми на етническа сегрегация в здравните заведения, включително в здравните заведения за бременност и майчинство;
29. призовава държавите членки да гарантират ефективни и своевременни средства за правна защита за всички лица, преживели насилствена и принудителна стерилизация, включително чрез създаването на ефективни схеми за обезщетение;

Равен и справедлив достъп до образование, ромски изкуства, език и култура

30. призовава Комисията да разработи нови инструменти за финансиране или подпрограми, които следва да допълват мерките на държавите членки за целенасочена и съобразена с потребностите подкрепа за качествено образование за ромските ученици от 3-годишна възраст нататък, които са изправени пред крайна бедност и нямат достъп до съществуващи и бъдещи инициативи на ЕС за финансиране в областта на образованието и социалното приобщаване, като например „Еразъм +“, гаранцията за децата или Европейския социален фонд +;
31. отбелязва, че в някои държави членки през предходните години беше постигнат ограничен напредък в образованието на ромски деца в неравностойно социално положение, дължащ се по-специално на липсата на политическа воля и антициганизма, поради които неравенството между учениците и студентите от ромски и от неромски произход по отношение на резултатите от образованието

продължава да бъде високо; припомня, че да се осигури на ромските деца равен старт в живота е от съществено значение за прекъсване на цикъла на предаване на бедността между поколенията; настоятелно призовава държавите членки да възприемат цялостен подход във всички области на политиката и да поставят образованието на ромските деца на предно място в дневния ред на правителствата;

32. препоръчва образованието на уязвимите ромски ученици да започва възможно най-рано чрез включването им в равнопоставени, финансово и физически достъпни и приобщаващи услуги за грижи в ранна детска възраст и грижи за деца, като се вземат предвид конкретните условия във всяка държава членка; настоятелно призовава държавите членки да разработят и прилагат стратегии и програми, насочени към улесняване на достъпа на ромското население до заведения за грижи за деца, училища и университети, което е предварително условие за личностно и професионално развитие, и припомня, че извънучилищните дейности, като спортни или художествени дейности, са отлично средство за приобщаване;
33. призовава Комисията и държавите членки да осигурят подходящо финансиране на НПО, които предоставят такива дейности, тъй като тези дейности са от решаващо значение за създаването на среда и условия, в които деца от всякакъв произход имат равни възможности; счита, че обменът на добри практики между държавите членки също е много важен в тази област;
34. изразява особена загриженост във връзка с високото равнище на сегрегация на ромските деца в училищата и с дискриминационната практика да се записват ромските деца в училища за деца с умствени увреждания – практики, които продължават да се наблюдават в някои държави членки; настоятелно призовава държавите членки да прекратят тези практики в съответствие с приложимото законодателство за борба с дискриминацията; призовава държавите членки да дадат приоритет на мерките за премахване на всяка форма на сегрегация на ромските ученици в училищата и паралелките в съответствие с препоръката на Съвета от 2013 г., като прилагат широк набор от мерки с активното участие на местните заинтересовани страни, особено ромски родители и деца, както и организации на общността, и като разработват дейности за повишаване на осведомеността;
35. призовава държавите членки да гарантират, че всички училища и инспекторати реално изпълняват своето задължение за десегрегация в училище, и също така да поемат ангажимент ежегодно да събират и публикуват данни за положението със сегрегацията в училище на всички равнища, включително чрез налагане на санкции на неизпълнителите това задължение; призовава държавите членки да обменят добри практики, като например създаване, осигуряване на капацитет и ресурси на министерска комисия за десегрегация, за да се подпомогнат училищата, които имат желание да десегрегират, и да се санкционират онези, които не изпълняват изискванията; припомня, че Комисията откри 3 производства за установяване на неизпълнение на задължения във връзка със сегрегацията на ромски деца; счита, че през последните години не се наблюдава подобрене въпреки усилията на Комисията; ето защо призовава Комисията да предприеме допълнителни стъпки и да отнесе случаите до Съда на Европейския съюз, ако е необходимо;

36. припомня неотложната необходимост от включване на родителите роми във всеки етап от училищното образование на децата им; настоятелно призовава държавите членки да разработят програми, насочени към включване на родителите роми в процеса на училищното образование на децата им и тяхното образователно и личностно развитие; подчертава, че способността на държавите членки да гарантират участието на родителите роми зависи в голяма степен от множество фактори – както обществени, така и икономически – и изисква специална подкрепа по отношение на здравето, предлагането на храни и облекло в училищата – за ромските семейства, изправени пред икономически, социални, медицински или жилищни затруднения; счита, че за децата, които са напуснали училище и/или са неграмотни и нямат основни умения, следва да се разработят нови възможности да продължат образованието си; призовава държавите членки в това отношение да използват пълноценно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица;
37. призовава държавите – членки на ЕС, да гарантират равен достъп на ромските деца до висококачествено образование, включително чрез учене чрез общественополезен труд и възможности за учене през целия живот; призовава държавите членки структурно да разглеждат темите за зачитането на многообразието, межкултурното разбирателство и правата на човека в учебните програми за редовно обучение и медиите; и да включат в своите учебни програми обучение по правата на човека и по демократично гражданство, както и по история на ромите, и да разпространяват и разширяват ромските университетски програми на европейско равнище;
38. призовава държавите членки да изготвят законодателство и мерки на политиката, които имат за цел да се гарантират средства за правна защита за всички деца с ромски произход, на които е поставена погрешна диагноза и са настанени в специални училища или паралелки и училища само за роми въз основа на техния етнически произход, и впоследствие са лишавани от основни права и възможности за качествено образование и добра работа;
39. счита, че COVID-19 наложи активното използване на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и методи; подчертава обаче, че при пандемията се установи недостатъчна готовност за цифровата трансформация, тъй като много семейства от ромски произход и техните училища не разполагат с подходящи инструменти и умения в областта на ИКТ и често не са в състояние да си позволят електроенергия и цифрова свързаност, и счита, че притежаването на ИКТ устройство е ключът за цифровото образование, поради това настоятелно призовава Комисията да създаде база от инструменти в областта на ИКТ и да я разпредели между най-уязвимите семейства и деца, за да им предостави основните инструменти за дистанционно обучение и да ги подготви за цифровата ера; счита, че достъпът до интернет и уменията в областта на ИКТ са крайъгълен камък на предстоящата цифрова ера за всеки гражданин и са от съществено значение и за овластяването на ромското население; ето защо призовава Комисията да въведе разпоредбите, свързани с достъпа до интернет, в предложението за периода след 2020 г.; призовава държавите членки да добавят уменията в областта на ИКТ в учебната си програма от ранна възраст и да инвестират в програми за цифрова грамотност, които да могат да подкрепят ромски деца;

40. призовава държавите членки да популяризират ромския език, култура и история в учебните програми, музеите и други форми на културно и историческо изразяване, и да признават приноса на ромската култура като част от европейското наследство; призовава държавите членки да разработят съгласувани и последователни мерки с подходящи бюджети за стимулиране, подпомагане и популяризиране на ромските изкуства и култура, за изследване и опазване на материалното и нематериалното наследство на традиционната ромска култура и за съживяване и насърчаване на традиционните ромски занаяти;

Качествено и финансово достъпно жилищно настаняване, екологична справедливост

41. подчертава, че жилището не е стока, а необходимост, и без него хората не могат да участват пълноценно в обществения живот и да упражняват основните си права; призовава Комисията и държавите членки да интегрират в своите политики препоръките от доклада на комисаря на Съвета на Европа за правата на човека, озаглавен „Европейски комитет за социални права, Правото на жилище на достъпна цена – пренебрегнато задължение на Европа“, в който се съдържа специално позоваване на това да се гарантира, че всички държави членки бързо ще приемат да бъдат задължени от член 31 от преразгледаната Европейска социална харта, който разглежда правото на жилище, и да засилят инвестициите в социални и финансово достъпни жилища, за да премахнат прекомерните жилищни разходи, особено сред маргинализираните групи;
42. решително насърчава държавите членки да гарантират, че ромското население надлежно се регистрира с документи за самоличност и свидетелства за раждане и че собствеността му (земя и жилище) също се регистрира, както и да осигурят по-гъвкави правни и административни процедури за в бъдеще;
43. призовава държавите членки да сведат до минимум последиците от пандемията от COVID-19 в твърде населените и нечовешки жилищни условия, при които живее ромското население, чрез легализиране на неформалните им селища, инвестиране в инфраструктура и подобряване на жилищните условия за легализирани наскоро неформални селища;
44. призовава държавите членки да приемат цялостен механизъм, за да гарантират, че се предотвратяват и санкционират дискриминацията и злоупотребите спрямо ромското население в областта жилищното настаняване, да преодолеят проблема с бездомността и да осигурят достатъчни и подходящи места за спиране за неуседналото ромско население; призовава държавите членки да предотвратят по-нататъшното принудително извеждане от жилищата на хора от ромското население, като гарантират, че тези практики винаги се прилагат в пълно съответствие с международното, европейското и националното право, призовава държавите членки да гарантират, че на засегнатите лица се предоставя разумно предизвестие и подходяща информация, и посочва, че не следва да се извършват принудителни извеждания, без да се предлага заместващо стандартно, финансово достъпно и качествено настаняване в десегрегирана среда, в която е налице достъп до обществените услуги; подчертава неотложната необходимост от публични инвестиции за преодоляване на сегрегацията; призовава държавите членки да насърчават пространствената десегрегация, изтъква, че географската изолация и жилищната сегрегация не допускат хората от етнически малцинства до

достойни работни места, независимо от тяхното равнище на квалификация; отбелязва, че намирането на решения по отношение на извежданията чрез ангажирането на различни институции е от ключово значение, а действията по отношение на жилищното настаняване на ромското население следва да бъдат интегрирани в по-широки национални дейности и законодателни инициативи, насочени към програми за социално жилищно настаняване или подпомагане;

45. припомня, че последиците от избухването на пандемията от Covid-19 се усещат най-много от най-нуждаещите се лица в ЕС, включително ромските общности, и изразява съжаление, че ромските общности допълнително се дискриминират и маргинализират заради пандемията от коронавирус; призовава държавите членки да приемат в рамките на кризата с COVID-19 спешни мерки за преодоляване на липсата на вода, подходяща канализация, електричество и необходима инфраструктура в бедните ромски общности; призовава държавите членки да включат в пълна степен ромските селища в мерки за дезинфекция, да забранят отмяната на основни комунални услуги по време на пандемията, да обмислят възможността за субсидиране на разходите за потребление на най-уязвимите лица и тези, които са загубили доходи, или да замразят плащанията до края на срока на плана за възстановяване, да предоставят финансова подкрепа за самотните родители/самотните майки за грижи за деца, плащания на наем и други домакински разходи, за да се облекчат финансовите затруднения, особено с оглед на загубата на работни места;
46. призовава за прилагане в целия ЕС на Орхуската конвенция, свързваща екологичните права и правата на човека; препоръчва екологичната несправедливост да бъде интегрирана в предложението за периода след 2020 г. и призовава Комисията да обърне внимание на различните форми на екологична дискриминация;

Ромски жени и момичета

47. подчертава необходимостта да се даде приоритет на перспективата за равенство между половете и политиките, които отчитат аспектите на пола, и да се води борба с насилието (включително трафика на хора); призовава всички държави членки, които все още не са ратифицирали Истанбулската конвенция, да го направят спешно; отбелязва, че бъдещите политики трябва да признават тези различия и да ги преодоляват чрез предоставяне на специални интервенции и конкретни форми на подкрепа за ромските жени; подчертава, че следва да се предвидят специални мерки за овластяване на ромските жени, тъй като те често са обект на множествена дискриминация;
48. призовава правителствата на държавите членки, местните органи и когато е уместно, институциите на ЕС да включат ромските жени, чрез организации на жените и съответни заинтересовани страни, в подготовката, изпълнението, оценката и мониторинга на НСИР и да създадат връзки между органите по въпросите на равенството между половете, организациите за правата на жените и стратегиите за социално приобщаване, така че да се изгради доверие с общностите и да се гарантира чувствителност към местните условия;
49. призовава държавите членки да гарантират включването на специална глава относно правата на жените и равенството между половете в техните национални

стратегии за приобщаване, както и прилагането във всеки раздел от тези стратегии на мерки за интегрирането на принципа на равенство между половете, насочени към насърчаване на правата на жените и перспективата за равенство между половете, по-специално при предоставянето на средства, в съответствие със заключенията на Съвета относно рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите, в които се подчертава, че перспективата за равенство между половете трябва да се прилага във всички политики и действия за постигане на напредък в приобщаването на ромите; призовава Комисията и държавите членки да оценят дали политиките постигат желаните подобрения за ромските жени и момичета, както и да предприемат действия, ако напредък липсва;

50. призовава държавите членки да разработят мерки в подкрепа на ромските жени пълноценно да развият потенциала и възможностите си да действат като независими, самоуверени и еманципирани активни граждани; призовава държавите членки да разширят системите от ромски здравни и училищни медиатори задължително за всички ромски общности, да осигурят медиатор на всеки 500 души и да предоставят подходящо финансиране и подкрепа на системите, като дадат на медиаторите по-централна роля в процеса на приобщаване;
51. призовава Комисията и държавите членки да включат по-ясно ромските момичета и жени в активните си политики за пазара на труда, включително гаранцията за младежта;
52. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че основните права на ромските жени и деца се спазват и че – в т.ч. и чрез кампании за повишаване на осведомеността – ромските жени и момичета са наясно със своите права съгласно действащото национално законодателство в областта на равенството между половете и дискриминацията, и да продължат действията за борба с патриархалните и сексистките традиции;

Качествени услуги в областта на заетостта

53. призовава държавите членки да осигурят качествени услуги в областта на заетостта за младото ромско население, включително онези, които не участват в никаква форма на заетост, образование и обучение и които са изправени пред крайна бедност;
54. призовава Комисията да представи съобщение относно насоки и стандарти за политиките за наемане на работа без дискриминация за държавите членки и работодателите, включително препоръки за приемането на планове за равенство на равнището на дружествата и в секторните колективни споразумения, както и създаването на работни групи по многообразието на работното място, включително справяне със стереотипите, предразсъдъците и отрицателните нагласи, предотвратяване на дискриминацията при наемането на работа, насърчаването, заплащането и достъпа до обучение; подчертава факта, че тези планове за действие в областта на равенството следва да се използват и за насърчаване на етническото и културното многообразие на работното място, за разработване на вътрешни правила срещу расизма, свързаните с расизма дискриминация и тормоз на работното място, за наблюдение и преглед на

назначаването на работа, напредването и задържането на работна сила чрез мерки за равенство, за да се установят преките или непреките дискриминационни практики и да се приемат коригиращи мерки за намаляване на неравенството във всяка от тези области и за тази цел да се събират данни за равенството по отношение на стандартите за неприкосновеност на личния живот и основните права;

55. изтъква, че най-решаващият въпрос, за който трябва да се намери решение в областта на заетостта на ромското население, е ефективният преход от образованието към отворения пазар на труда; подчертава значението на справянето с различните форми на недеклариран труд и дискриминация от страна на работодателите, както и на съчетаването на търсенето на работна ръка с предлагането;
56. призовава Комисията да изпълни своя ангажимент да приеме план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права и да включи приобщаването на ромското население като показател в набора от социални показатели; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да осигурят достъп до достойни работни места, справедливо възнаграждение и условия на труд за ромското население и да гарантират, че системите за социална закрила и социалните услуги са адекватни, достъпни и се използват от всички потенциални бенефициери, като включват всеобщо здравно осигуряване без дискриминация, както и схеми за минимален доход и пенсионни права;

o

o o

57. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки и на страните кандидатки, на поднационалните парламенти и съвети на държавите членки и страните кандидатки, на Агенцията на Европейския съюз за основните права, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на Европейския комитет на регионите, на Съвета на Европа и на Организацията на обединените нации.